

задоволенню в повному обсязі [8].

Отже, проведене дослідження показало, що у сфері здійснення охорони прав інтелектуальної власності допускається неоднозначне трактування норм законодавства як з боку органів державної влади, так і суб'єктів права інтелектуальної власності, не дотримуються вимоги щодо процедури розгляду заявки на отримання охоронних документів, що призводить до порушення прав та інтересів заявників. Зазначене підкреслює важливість вироблення ефективних механізмів захисту прав суб'єктів інтелектуальної власності від незаконних рішень з питань видачі охоронних документів і зумовлює необхідність подальших наукових досліджень у зазначеній сфері.

Література

1. Концепція розвитку державної системи правової охорони інтелектуальної власності на 2009-2014 роки. - [Електронний ресурс]: http://sips.gov.ua/ua/plans_reports.html

2. Про охорону прав на знак для товарів і послуг: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 7. - Ст. 37.

4. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 7. - Ст. 34.

5. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі:

Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 7. - Ст. 32.

5. Про затвердження Положення про Державну службу інтелектуальної власності України: Указ Президента України № 4362011. - [Електронний ресурс]: <http://www.president.gov.ua/documents/13415.html>

6. Про затвердження Регламенту Апеляційної палати Державного департаменту інтелектуальної власності: Наказ Міністерства освіти і науки України 15.09.2003 N 622. - [Електронний ресурс]: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0877-03>

7. Річні звіти Державного департаменту інтелектуальної власності. - [Електронний ресурс]: http://sips.gov.ua/ua/year_reports.html

8. Постанова Одеського окружного адміністративного суду 27 травня 2010 року. - [Електронний ресурс]: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/9793161>

9. Постанова Одеського окружного адміністративного суду 29 вересня 2009 року. - [Електронний ресурс]: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/7142485>

Пишна А.Г.

аспірант ОДУВС

Науковий керівник

Кандидат юридичних наук,

доцент Ульянов О.І.

Надійшла до редакції: 12. 12. 2012

УДК 37.01:351.74

ЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СНАЙПЕРСЬКИХ ГРУП ПІДРОЗДІЛІВ МВС УКРАЇНИ В СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЯХ

Пригодська Ю. В.

Однією з умов становлення України як демократичної, правової європейської держави є необхідність розробки та вдосконалення організаційно-правових основ боротьби зі злочинністю.

Дослідження інфраструктури злочинного світу показують, що процеси, які відбуваються в ньому, а особливо в тих сферах суспільних відносин, де діють організовані злочинні формування, загрожують конституційному ладу України. Сучасні організовані злочинні утворення спрямовують свою діяльність не тільки на засвоєння різних видів злочинного бізнесу (незаконна торгівля наркотиками, зброєю та боєприпасами, торгівля людьми, контрабанда, скоєння умисних убивств на замовлення, злочини у сфері господарської діяльності, вимагання тощо), завдаючи непоправної шкоди національній безпеці Української держави, а й паралельно з цим прагнуть створювати на державному й місцевому рівнях механізми, які б забезпечували їхню безпеку та захист злочинних інтересів, розробляють відповідну тактику підготування, здійснення й приховування своєї антисоціальної діяльності.

Сьогодні у зв'язку зі значним зменшенням вірогідності виникнення глобальних військових конфліктів, на перший план вийшли такі проблеми, як регіональні конфлікти та боротьба з терористами. Як у першому, так і в другому випадках досить значна роль відводиться діям снайперів. Якщо звертатись до зарубіжного досвіду, це наглядно показали військові кампанії в Чечні, війна між Вірменією та Азербайджаном за Карабах, громадянські війни в Молдові та Таджикистані, бойові дії на теренах колишньої Югославії, а також інші озброєні сутички.

У зв'язку з цим актуалізується питання норматив-

но-правового й організаційно-тактичного забезпечення службово-бойової діяльності снайперських груп в органах і підрозділах Міністерства внутрішніх справ України, оскільки тактичні й психологічні напрямки підготовки та спеціальні операції нерозривно пов'язані між собою. Отже, організаційно-тактичні засади службово-бойової діяльності органічно поєднані, що, на нашу думку, найповніше враховує зміни в поглядах на характер ведення спеціальних службово-бойових дій і здійснення поліцейських функцій в умовах сучасних конфліктних ситуацій внутрішньодержавного характеру. Актуальність дослідження базується також на необхідності гармонізації нормативно-правового й організаційно-тактичного забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку та відсутності належного теоретико-методологічного й науково-прикладного підґрунтя реалізації нових форм і методів забезпечення службово-бойової діяльності снайперських груп в органах і підрозділах Міністерства внутрішніх справ України.

Службово-бойова діяльність ОВС полягає в спеціальних, профілактичних, охоронних, режимних, захисних, ізоляційно-обмежувальних заходах і діях, що ведуться під керівництвом центрального органу виконавчої влади з метою забезпечення громадської безпеки та охорони громадського порядку під час проведення спеціальних операцій і за надзвичайних ситуацій соціально-політичного, надзвичайного та техногенного характеру.

Загальні проблеми службово-бойової діяльності знайшли широке відображення у вітчизняній правовій науці в роботах О.М. Бандурки, І.П. Голосніченка, О.Ф. Долженкова, Р.А. Калюжного, В.К. Колпакова, В.М. Комарницького, В.В. Конопльова, О.В. Копана,

В.А. Ліпкана, В.І. Олефіра, О.І. Остапенка, В.П. Петкова, Х.П. Ярмачі, О.Н. Ярмиша та інших.

Мета дослідження полягає в розгляді системи наукових поглядів, принципів нових моделей, підходів, тактичних і психологічних напрямків підготовки снайперських груп органів і підрозділів у службово-бойовій діяльності ОВС. Безпосереднім завданням дослідження є розробка науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення організаційних основ управління силами й засобами ОВС.

Наукова новизна дослідження визначається як самою постановкою проблеми, так і підходом до її дослідження з урахуванням ступеня розробленості. Вона виступає одним з перших спеціальних комплексних досліджень проблем удосконалення організаційно-тактичного забезпечення службово-бойової діяльності снайперських груп в органах і підрозділах МВС України.

Сучасний процес державотворення в Україні зумовлює живий інтерес до широкого кола питань, пов'язаних зі здійсненням цілеспрямованої діяльності різних соціальних суб'єктів щодо зміцнення законності й правопорядку в країні, утвердження, забезпечення й охорони прав і свобод людини та громадянина, закріплених Конституцією України. Особливої гостроти набула проблема боротьби зі злочинністю та іншими правопорушеннями, які створюють серйозну загрозу розбудові молодій незалежній державі. Криміногенна ситуація залишається одним з найбільш небезпечних соціальних лих.

Міліція в Україні виконує широке коло завдань і функцій щодо забезпечення правопорядку, захисту прав і свобод громадян, попередження й припинення правопорушень, тому від удосконалення її правоохоронної діяльності значною мірою залежить зміцнення законності й правопорядку в країні.

Сьогодні спеціальні підрозділи МВС України виконують широке коло завдань і функцій щодо забезпечення правопорядку, захисту прав і свобод громадян, попередження й припинення правопорушень. Якість підготовки кваліфікованих фахівців спецпідрозділів МВС України (особливо снайперів-професіоналів) висуває підвищені вимоги до їх професійного довогліття, професійної та функціональної надійності.

Проблема надійності професійної діяльності спеціалістів екстремального профілю є провідною в межах основних проблем юридичної та військової психології, психології діяльності в особливих умовах. Висока "ціна" помилки професіонала зумовлює актуальність і високу економічну ефективність розробки проблеми надійності діяльності фахівців екстремального профілю.

Помилки конкретного фахівця можуть виявлятися в мотиваційних, когнітивних, емоційних, психомоторних компонентах діяльності. Вони можуть виникати при формуванні цілей і завдань діяльності, отриманні й переробці інформації, ухваленні рішень, їх виконанні, контролі й корекції дій тощо. Помилки можна запобігти або, принаймні, понизити вірогідність їх виникнення завдяки урахуванню психологічних і фізіологічних особливостей людини в процесі професійно-психологічного відбору, у методиці професійно-психологічної підготовки й т. ін. [5, 67].

Професія снайпера висуває значну кількість вимог до тих, хто хоче оволодіти нею, серед яких головним виступає наявність розвинутих професійно-важливих якостей особистості. Насамперед до них відносять: професійно-психологічну орієнтованість особистості;

психологічну стійкість; розвинуті вольові якості (уміння володіти собою в складних ситуаціях, сміливість, мужність, розумний потяг до ризику); професійно-важливі пізнавальні якості (професійну спостережливість та увагу, професійну пам'ять, професійно розвинуте мислення, схильність до напруженої розумової роботи, інтуїцію та ін.); швидку реакцію, вміння орієнтуватися в складній обстановці. Ці якості не притаманні індивідууму первинно. Їх формування й розвиток - складний процес, який є необхідною умовою професійного становлення снайпера. Відсутність або недостатній розвиток цих якостей суттєво заважатиме фахівцю снайперської групи виконувати свої функціональні обов'язки, породжуватиме помилки в його діяльності [1, 145].

Природа дестабілізуючих чинників оперативно-бойової діяльності снайпера-професіонала в умовах проведення спеціальної операції може бути найрізноманітнішою: чинники, що існують об'єктивно й не залежать від характеру діяльності фахівця снайперської групи (шум, температурні умови та т. п.); чинники, що залежать від особистісних установок і властивостей особистості фахівця снайперської групи (важке завдання, невизначеність, невірогідність інформації, що надходить, невпевненість у своїх силах, страх і т. п.); чинники, що є наслідком міжособистісної взаємодії й що базуються на соціально-психологічних особливостях взаємодіючих суб'єктів у межах снайперської групи (психологічна сумісність, стратегія конфліктної поведінки та т. п.); чинники, дія яких може бути компенсована знаннями, уміннями, навичками, ступенем готовності суб'єкта до конкретного завдання в умовах проведення спецоперації [3, 245].

Отже, формування й розвиток професійно важливих якостей снайпера - складний процес, який є необхідною умовою професійного становлення фахівця. Тому особливого значення при психологічному забезпеченні професійної та функціональної надійності фахівців снайперських груп набуває визначення сучасних підходів до організації їх професійно-психологічної підготовки.

Професійно-психологічна підготовка фахівців снайперських груп спеціальних підрозділів МВС України є системою цілеспрямованої психолого-педагогічної роботи, що забезпечує належний рівень підготовленості снайпера-професіонала до виконання задач в екстремальних умовах оперативно-бойової діяльності та успішне подолання їх негативних наслідків при реалізації життєвих і професійних намірів [2, 188].

У спеціальних операціях снайпери підтримують вогнем дії груп захоплення або здійснюють знищення терористів. Як правило, снайпер з помічником, який забезпечує його безпеку й веде коректування вогню, діє автономно, підтримуючи постійний зв'язок з командиром групи прикриття та штабом керівництва спеціальною операцією. Знищення терористів, які можуть бути в безпосередній близькості від звичайних людей і прикриватися ними, використовуючи як живий щит, вимагає від снайпера найвищого професіоналізму й витримки, мобілізації всіх особистих якостей.

Снайпер повинен мати темперамент сангвініка, схильного до флегматика, бути рішучим, самостійним у судженнях, уміти позбавлятися неконтрольованих емоцій.

У спеціальній операції по знешкодуванню (знищенню) терористів снайперські пари діють у складі групи прикриття чи снайперського посту.

У спеціальній операції високої інтенсивності на

визначених етапах операція може бути тільки снайперською. Коли терористи, закриваючись заручниками, ведуть вогонь, використовують як щит тіла живих людей, розраховувати можна тільки на снайперів. Захищеність снайперів повинна бути найвищою.

Кожний член снайперської команди має специфічні обов'язки. Правильні узгоджені дії пари досягаються шляхом численних тренувань у складі команди.

Постійні тренування у веденні вогню на великій дальності та з удосконаленням прийомів і способів дій у різних умовах і обставинах є гарантантами виконання завдань і при цьому зменшують ризик бути виявленими. І снайпер, і спостерігач мають бути професіоналами з питань снайперського мистецтва й постійно відшліфовувати цю майстерність, оскільки ці навички дуже швидко втрачаються [4, 245].

Жодна сучасна операція зі звільнення людей не обходиться без снайперів, тому психологічні особливості представників цієї професії потрібно активно досліджувати, адже результатом роботи снайпера може бути збереження найціннішого - людського життя.

Роль снайперів у справі вирішення кризових ситуацій життєво важлива, тому особлива увага повинна приділятися їх підбору та підготовці. Терміни "снайпер" і "контрснайпер" взаємопов'язані один з одним. Контрснайпер просто означає додатковий крок на шляху ефективного застосування прийомів і способів дій у випадках, коли підозрювані можуть мати досвід снайперських операцій, отриманий ними під час військової служби або з інших джерел. Снайпер повинен залишатися непоміченим для людей у районі кризової ситуації, а також пам'ятати про те, що хтось ще може бути зайнятий тією ж справою, що й він, але по той бік барикади.

Розвинуте тактичне мислення в снайперів будь-яких родів військ - і у військових, і в оперативного спецназу - дозволяє швидко орієнтуватися в незнайомій обстановці, агресивно брати бойову ініціативу у свої руки й не випускати її під час самого несподіваного оберту подій. У військовій кампанії снайпер може дуже багато. Відповідальність його значна. Робота його нестандартна, небезпечна й фізично важка. На війні немає вихідних і немає перерв. Для підготовки одного-єдиного пострілу працювати доводиться щодня й дуже багато. Снайпер

- це не просто солдат і не просто офіцер. Снайпер за своїм унікальним бойовим профілем - боєць спецназу, в яких би військах він не служив. Його дії вимагають усвідомленої самостійності. Бойова здатність снайпера спостерігати й помічати найменші зміни в навколишньому оточенні важко переоцінити.

На державній службі снайпер беззаперечно й точно виконає будь-який наказ, але в приватному житті ніколи не стане кілером. У наймані вбивці зазвичай ідуть стрілки-дилетанти. Справжній снайпер, який безкоштовно стріляв на війні, після її закінчення ніколи не буде вбивати за гроші. Професійні снайпери-інтелектуали в мирному житті іноді стають мисливцями на кілерів. Але це вже зовсім інша, окрема й велика тема. Мистецтво терплячих - завжди в ціні.

Література

1. Лебедева С.Ю., Тімченко О.В. Психологічне забезпечення професійної та функціональної надійності фахівців снайперських груп спеціальних підрозділів МВС України: Монографія. - Х.: ХНАДУ, 2005. - 326 с.

2. Лебедева С.Ю. Деякі підходи щодо психологічного забезпечення діяльності фахівців снайперських груп спеціальних підрозділів МВС України // Проблеми загальної та педагогічної психології: збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України / За ред. С.Д. Максименка., - Вип. 8. - К., 2004. - Т. VI - С. 188-194.

3. Лебедева С.Ю. Спеціальна професійно-психологічна підготовка персоналу ОВС до дій в екстремальних ситуаціях // Основні напрямки реформування ОВС в умовах розбудови демократичної держави (Одеса, 14-15 жовтня 2004 р.): Матеріали міжнародної науково-практичної конференції / За заг. ред. О.Ф. Долженкова. - Ч. 2. - Одеса: Вид-во Одеського юрид. інст. Нац. ун-ту внутр. справ, 2004. - С. 244-247.

4. Полторак С.Т. Основи підготовки підрозділів спеціального призначення внутрішніх військ. Навчальний посібник. - Х.: Академія внутрішніх військ МВС України, 2012. - 481 с.

5. Прикладная юридическая психология / Под ред. А.М. Столяренко. - М., 2004.

Пригодська Ю.В.

викладач кафедри ТС та ВП ОДУВС

Надійшла до редакції: 5.12.12

УДК 35.073.526

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Розвиток в Україні ринкових відносин і нових принципів господарювання протягом останніх двох десятиліть призвів до розмаїття інтересів власників засобів виробництва, менеджерів, акціонерів. Для кожного господарюючого суб'єкта як для користувача фінансової звітності об'єктивно важлива точна діагностика фінансового стану підприємства. Саме аудитор покликаний виявити дійсний стан фінансово-господарської діяльності підприємства, визначити подальші перспективи господарювання.

Оскільки на результатах аудиторської перевірки базується багато економічних рішень і перетинається безліч інтересів, у всіх державах аудит достатньо жорстко регулюється. І якщо до початку нинішнього тисячоліття в одних країнах цей процес регулювався самою держа-

вою, яка встановлювала норми та нормативи аудиту, здійснювала реєстрацію аудиторів і аудиторських фірм і контроль за їхньою діяльністю (Франція), а в інших - громадськими професійними аудиторськими організаціями (США, Великобританія), то на сьогодні практично кожна держава, в якій визнаються основні демократичні цінності й поважаються права власника, посилює державний нагляд і контроль за аудиторською діяльністю саме через її надзвичайну важливість.

Питання, пов'язані з визначенням сутності аудиторської діяльності, на теренах України досліджуються переважно в економічній науці, зокрема, у працях М. Білухи, Ф. Бутинця, Г. Давидова, В. Завгороднього, О. Кіреєва, Б. Усача та інших. На їх основі здійснюють дослідження

Томіна В. Ю.